

De trek van eind september t/m 10 oktober 1965

Het verloop van de vogeltrek is elk jaar weer een verrassing. Deze herfst zijn de aantallen, die genoteerd werden, uitzonderlijk laag. Als vergoeding daarvoor worden er meer vreemde soorten gezien, waarvan de trek een invasie-achtig karakter heeft.

Het weer: Eind september en de eerste helft van oktober kenmerkten zich door mooi, rustig herfstweer met hoge temperaturen voor de tijd van 't jaar. In de laatste septemberweek was de wind zuidelijk, maar op 30 september werd de wind oostelijk en bleef tot 11 oktober overwegend uit oostelijke richtingen van N.O. tot Z.O. waaien. Aanvankelijk was het warm, zonnig herfstweer, maar later ontstond vaak grondnevel en mist door de afkoeling van de nachtelijke uitstraling. Door deze mist bleef op 5, 6 en 7 oktober de trek uit. Vermoedelijk is er op veel dagen hoge trek geweest. Op 2, 4 en 10 oktober is het op verschillende posten geconstateerd. Ook is er veel en sterke nachttrek geweest, vooral in de nacht van 9 op 10 oktober. Toen trokken er zanglijsters, koperwieken, kramsvogels en nog veel insectenetertjes zoals goudhaantje, gekraagde roodstaart, roodborst, heggemus, fitis enz.

Spreeuw: De trek van spreeuwen begon eind september en in het eerste weekeind van oktober goed op gang te komen. In de periode 5 - 9 oktober zag men haast geen spreeuwen trekken en op zondag 10 oktober kwam de trek van deze vogels weer op gang. In Tzummarum was dit zaterdag 9 oktober reeds het geval. Vermoedelijk waren dit de eerste oostelijke/noordelijke spreeuwen (Bloemendaal 100 exx. en Tzummarum 1600 exx.).

Vink: Het totaal aantal vinken, dat tot 11 oktober geteld is, is minimaal. Voor Bloemendaal sinds de hele reeks waarnemingsjaren een laagterecord. Alleen op 2 oktober zag men er 2000 vinken trekken, maar op de andere dagen was het miniem. Te Bilthoven kwam het dagtotaal niet boven de 30 vinken en in Hengelo (0) was er alleen op 2 en 10 okt. trek van betekenis te zien.

In tegenstelling met de andere posten noteerde Westkapelle op 9 oktober veel vinken, namelijk ongeveer 1200 gedurende de ochtend.

In Huizen kwamen op 5 oktober later in de ochtend nog 450 vinken in een uur over en te Krimpen a/d IJssel was er in het weekeind van 2 en 3 oktober goede vinkentrek, 600 en 400 in 2 uur. Op alle posten meldde men al kepen tussen de vinken. In Henlo was de verhouding keep - vink soms zelfs 1 : 1.

Hoewel men in Bilthoven weinig vinken over zag trekken, waren daar veel fouragerende vinken aanwezig, die op 17 oktober grotendeels verdwenen waren. Daarentegen zag men in de omgeving van Haarlem weinig vinken fourageren.

Veldleeuwerik: Aan de kust trokken de veldleeuweriken al vroeg door. Op 2 oktober trek te Bloemendaal, Middelburg, Westkapelle, Franeker en Krimpen. Ook op het volgende weekeinde trokken vrij veel leeuweriken. Te Bloemendaal kwamen de meesten in de loop van de morgen uit zee landinwaarts gevlogen, hetgeen op nachttrek duidt.

(zie vervolg blad 2)

Graspieper: In de 2e helft van september was er vrij sterke trek van graspiepers, ook op 26, 27 en 28 september op de dagelijkse posten. Daarna trokken ze in kleine troepjes. Alleen Westkapelle nog veel op 2 okt. (850 in 70 troepen)

Lijsters: Er was regelmatig nachttrek van lijsters, vooral in de tweede week van oktober was er elke nacht trek van zanglijsters en koperwieken. De koperwieken en kramsvogels waren dit jaar vroeg; in Bloemendaal en Hengelo op 2 okt. al trek, maar de hoofdtrek was wel op 9 en 10 oktober, toen gedurende de gehele ochtend de ene troep na de andere passeerde, wat vooral te Bloemendaal en Westkapelle gezien is.

De eerste kramsvogels trokken eind september al en in de eerste week van oktober fourageerden flinke troepen kramsvogels op de duindoorn- en vlierbessen in de duinen bij Haarlem. In het weekeind van 9 en 10 okt. trokken ook regelmatig kramsvogels met de koperwieken mee. De waarnemer te Oldeholtspade (Fr.) zag op 10 oktober 88 kramsvogels in 5 troepen en 63 koperwieken in 9 tr. langstrekken.

Het aantal trekkende merels is laag. Beflijsters werden gezien bij Haarlem, Scheveningen en Westkapelle.

Kraaien: De eerste bonte kraaien werden op 10 oktober gezien, tegelijkertijd te Hengelo, Tzummarum en Bloemendaal. Toen was er ook de eerste echte trek van kauwen, waarbij slechts enkele roeken.

Vlaamse gaai: Aanvankelijk trokken er maar enkele gaaien langs, maar na 10 oktober nam de trek toe.

Mezen: Hamburg meldde in september enorme trek van pimpel-, kool- en zwarte mezen. Bij ons is ook wel trek van mezen gezien, maar toch niet in hoge aantallen. Alleen de waarnemers in de Noordoostpolder telden op 25 en 26 sept. resp. 500 en 350 mezen in 2 uur. Zwarte mezen werden in Hilversum gezien en op Walcheren viel de aanwezigheid van staartmezen op. De verrassing van dit seizoen is wel de invasie van baardmezen. Onze waarnemers zagen ze op Terschelling, Vlieland, Texel, Hondsbosse zee-wering, in de duinen bij Haarlem en bij Westkapelle. Verder hoorden we van waarnemingen bij Den Haag, Enkhuizen en natuurlijk ook in de Flevo-polder, waar ze elk jaar al gezien worden.

Er trekken veel ringmussen en er worden ook veel putters gezien.

Kievit: Er trekken op alle posten regelmatig kieviten. Langs de kust te Bloemendaal lijkt de trek wat sterker dan normaal.

Houtduif: Uit Hamburg kregen we begin oktober bericht over enorme trek van houtduiven. Toen was er hier nog niet veel van te merken, maar vanaf 9 oktober werden op de meeste van onze posten ook troepen trekkende houtduiven gezien.

Roofvogels: Deze worden iets meer gezien dan de laatste jaren. Buizerd en torenvalk werd regelmatig op trek gezien, de laatste vooral op 26 sept. Het aantal sperwers en smellekens is gering.

Grauwe ganzen werden te Bloemendaal, Franeker, Krimpen, Huizen, Bilt-hoven trekkend gezien op 25 sept., 2, 6 en 9 oktober.

Zwaluwen: De meeste posten meldden nog aardige trek van zwaluwen, meer dan in de laatste jaren het geval was; in Hengelo echter minder.

Langs de kust zijn deze herfst haast geen jagers gezien, geen Jan van Genten. De zilvermeeuwen, die eens zo talrijk waren, zijn blijkbaar zo gedecimeerd, dat men er boven zee maar enkele te zien krijgt.

Er trekken veel goudhaantjes.

Pestvogels: Vanaf 17 oktober zijn er meldingen over waargenomen pestvogels: op Texel is een troepje van deze vogels gezien en in de duinen bij Haarlem werden drie waarnemingen gedaan. Mogelijk zijn dit voorlopers van een belangrijke invasie. Wilt u allen speciaal naar deze vogels uitkijken? Ze zitten graag op de Gelderse roos en op cotoneasters, waarvan ze de bessen eten.

Met vriendelijke groeten,

Vogelwerkgroep